

Justyna Olszewska-Świetlik Ph.D., is a painting and polychrome sculpture conservator. Since 1991, she has been employed as a researcher and tutor at the Department of Painting Technologies and Techniques of Institute for the Study, Restoration and Conservation of Cultural Heritage at Nicolas Copernicus University in Toruń. The main concern is teaching and conducting research connected with technology, art and conservation. She is interested in medieval, modern and contemporary painting techniques, painting technologies and techniques reconstruction, complex research and work of art conservation. She is the author of publications concerning identifying old painting technologies, works of art analyses, conservation and art. An expert in the field of technical issues connected with, above all, Gdańsk, Silesia as well as Nort-European schools. Her most important publications are:

- J. Olszewska-Świetlik, *The master of the retable of Strzegom's painting technique (1486–87)*, Toruń 2002
- J. Flik, J. Olszewska-Świetlik, *The triptych 'Judgement Day' by Hans Memling from The National Museum in Gdańsk. Painting technology and technique*, Toruń 2005
- J. Olszewska-Świetlik, *Technology and technique of Gdańsk panel painting from 2nd half of 15th century*, Toruń 2005
- J. Olszewska-Świetlik, *Painting technique used in St. Adrian's Antwerp retable from St. Mary's church in Gdańsk*, Toruń 2008.

Publikacja przedstawia wyniki badań technologii i technik malarskich stosowanych w gdańskich warsztatach malarskich w czasach nowożytnych. Analizy obejmowały pięć wybranych epitafiów XVI- i XVII-wiecznych z Bazyliki Mariackiej w Gdańsku, upamiętniających rodziny: Johanna Connerta (1554-1556), Michaela Loitza (1561-1564), Georga Hojera (1586), Jacoba Schadiusa (1588), Hansa Gronau (1612). Do tej pory nie były one przedmiotem żadnych działań ustalających technologię i technikę ich wykonania. W badaniach posłużono się zarówno tradycyjnymi, jak i nowoczesnymi metodami badawczymi, takimi jak: analiza w podczerwieni, ultrafiolecie, prześwietlenie rentgenowskie, badania mikrochemiczne, mikroskopowe w świetle widzialnym i w ultrafiolecie, spektralna analiza emisyjna (XRF), energodypersyjna mikroanaliza rentgenowska połączona z mikroskopią elektronową (SEM-EDS), neutronowa analiza aktywacyjna (NAA), chromatografia gazowa (GC). Uzyskane rezultaty, informacje ze starych źródeł pisanych oraz dotychczasowe badania technologiczne pozwoliły ustalić technikę wykonania epitafiów oraz cechy charakterystyczne gdańskiego warsztatu malarskiego. Stanowią one uzupełniający fragment do historii technologii i techniki malarskiej oraz zasad i reguł typowych dla warsztatu nowożytnego malarstwa. Wyniki badań przedstawiono w formie opisowej, uzupełniając je dokumentacją fotograficzną dla każdego z badanych dzieł. Jest to usystematyzowana baza danych do wykorzystania w dalszych badaniach dzieł sztuki tego czasu i regionu.

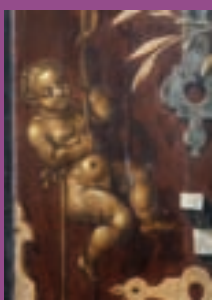
Epitafia od czasów powstania wyrażały szczególny dowód pamięci o osobach, które odeszły na zawsze. Dzisiaj dzieła te są nam bliskie ze względu na oryginalną formę i kolorystykę, a także specyficzne cechy warsztatowe.

Nota z recenzji wyd. Profesor zwyczajny dr Józef Flik,
Instytut Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa, Wydział Sztuk Pięknych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika

The publication presents the results of research concerning painting technologies and techniques used in Gdańsk painting workshops of 2nd half of 16th and beginning of 17th century. Five chosen epitaphs from 16th and 17th centuries were analysed: Johann Connert's (1554–1556), Michael Loitz's (1561–1564), George Hojer's (1586), Jacob Schadius's (1588), Hans Gronau's (1612). Up till now those works of art were not an object of research identifying the technology and technique. Traditional and modern methods were used for the analysis. They were: infrared, ultraviolet and x-ray analyses, microchemical and microscopic examination (in visible light and ultraviolet), X-Ray Fluorescence Spectroscopy (XRF), Scanning Electron Microscopy with X-ray microanalysis (SEM-EDS), Neutron Activation Analysis (NAA), gas chromatography (GC). Basing on those methods as well as on written sources and technological knowledge, technique and features of Gdańsk painting technique where determined. The research results constitute a complementing fragment of the history of painting technologies and techniques as well as rules typical for painting of 2nd half of 16th and beginning of 17th century. The results – which can be used in further research of works of art of that time and region – were presented as a technical description together with comparison of materials and photographic documentation for each of the analysed works.

Since they were created, epitaphs have expressed a special evidence of remembrance of the ones who passed away. Today, those works of art are close to us, because of their original form and colouring as well as specific technical features.

From publishing review Józef Flik Ph.D., full professor, The Institute for the Study, Restoration and Conservation of Cultural Heritage, Faculty of Fine Arts, Nicolas Copernicus University

Technologia i technika malarska wybranych nowożytnych epitafiów z Bazyliki Mariackiej w Gdańsku

JUSTYNA OLSZEWSKA-ŚWIETLIK

Technologia i technika malarska wybranych nowożytnych epitafiów z Bazyliki Mariackiej w Gdańsku

Dr hab. Justyna Olszewska-Świetlik jest konserwatorem malarstwa i rzeźby polichromowanej, a od 1991 roku pracownikiem naukowo-dydaktycznym w Zakładzie Technologii Technik Malarskich Instytutu Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Oprócz zajęć dydaktycznych zajmuje się działalnością badawczą związaną z zagadnieniami technologicznymi, artystycznymi i konserwatorskimi. W kręgu jej zainteresowań znajdują się: średniowieczny, nowożytny i współczesny warsztat malarski, rekonstrukcja technologii i technik malarskich, a także kompleksowe badania i konserwacja dzieł sztuki. Jest autorką publikacji dotyczących tej tematyki oraz znawcą zagadnień warsztatowych, związanych przede wszystkim ze szkołami gdańską i śląską, ale również północnoeuropejską. Do najważniejszych jej publikacji należą:

- J. Olszewska-Świetlik, *Warsztat malarski Mistrza ołtarza ze Strzegomia (1486/87)*, Toruń 2002.
- J. Flik, J. Olszewska-Świetlik, *Tryptyk „Sąd Ostateczny” Hansa Memlinga z Muzeum Narodowego w Gdańsku. Technologia i technika malarska*, Toruń 2005.
- J. Olszewska-Świetlik, *Technologia i technika gdańskiego malarstwa tablicowego drugiej połowy XV wieku*, Toruń 2005.
- J. Olszewska-Świetlik, *Warsztat malarski antwerpskiego retabulum św. Adriana z Bazyliki Mariackiej w Gdańsku*, Toruń 2008.